Išrašas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
ŠVIETIMO IR MOKSLO KOMITETAS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026-06-05 Nr. 106-P-17
Vilnius

<...>

7. SVARSTYTA. Dėl komiteto sprendimo po surengtos diskusijos „Vaikų fizinis aktyvumas: mokslas, politika ir realūs sprendimai“ (parlamentinė kontrolė) (5 priedas).

<...>

NUTARTA. Komitetas, išklausęs mokslininkų, politikos formuotojų ir praktikoje dirbančių specialistų pranešimus 2026 m. gegužės 20 d. vykusioje diskusijoje „Vaikų fizinis aktyvumas: mokslas, politika ir realūs sprendimai“ ir įvertinęs ekspertines bei praktines įžvalgas, **konstatuoja:**

1. Vaikų fizinio aktyvumo situacija Lietuvoje išlieka nepalanki – ilgalaikiai tyrimai rodo reikšmingą fizinio pajėgumo mažėjimą, ypač širdies ir kvėpavimo ištvermės srityje, kuri per kelis dešimtmečius sumažėjo iki kritinio lygio, o šaukiamojo amžiaus jaunuolių fizinis pajėgumas toliau prastėja.

2. Tik apie 15 proc. 11–19 m. mokinių pasiekia Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamą 1 valandos per dieną fizinio aktyvumo normą.

3. Fizinis aktyvumas yra kompleksinis reiškinys, turintis tiesioginę įtaką vaikų fizinei ir emocinei sveikatai, kognityviniams gebėjimams, mokymosi rezultatams ir rizikingo elgesio prevencijai, todėl negali būti vertinamas siaurai kaip sporto ar pavienių ugdymo veiklų klausimas. Vaikų fizinis pasyvumas taip pat yra ir nacionalinio saugumo klausimas, tiesiogiai veikiantis pilietinį pasirengimą.

4. Diskusijos metu patvirtinta, kad vaikų fizinio aktyvumo problema yra sisteminė, apimanti švietimo organizavimą, sveikatos politiką, savivaldybių galimybes, infrastruktūrą, socialinę aplinką ir šeimos vaidmenį.

5. Diskusijos metu identifikuota, kad fizinio aktyvumo skatinimas Lietuvoje dažnai išlieka fragmentuotas ir nepakankamai koordinuotas tarp skirtingų sektorių (švietimo, sveikatos, sporto, savivaldos).

6. Vaikų fizinio aktyvumo įpročius lemia ne tik pasiūla, bet ir mokyklos aplinka ir kultūra, veiklų patrauklumas, motyvacija, šeimos ir bendruomenės palaikymas.

7. „Aktyvios mokyklos“ modelio patirtis rodo, kad integruotas požiūris į fizinį aktyvumą (pamokų, pertraukų metu, popamokinėse veiklose ir mokyklos aplinkoje) yra veiksmingas, tačiau šiuo metu tik apie 17 proc. mokyklų dalyvauja šiame modelyje; reikšminga dalis mokyklų neturi pakankamų sprendimų specialiųjų poreikių vaikų įtraukimui; išlieka pedagogų kompetencijų stiprinimo poreikis.

8. Kariuomenės, savivaldybių ir kitų institucijų atstovų įžvalgos patvirtina, kad prastėjantis fizinis pasirengimas turi ilgalaikes pasekmes jaunimo sveikatai, socialinei gerovei ir pasirengimui

gyvenimui, o fizinio aktyvumo skatinimą riboja infrastruktūriniai, finansiniai ir koordinavimo iššūkiai.

Komitetas pažymi, kad:

1. Teigiamai vertintinos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vykdomos ir planuojamos priemonės, įskaitant:

- fizinio aktyvumo integravimą į bendrąsias ugdymo programas kaip sveikos gyvensenos kompetencijos dalį;
- fizinio ugdymo dalyko nuoseklų įgyvendinimą visose ugdymo pakopose;
- nacionalinių fizinio aktyvumo programų plėtrą (įskaitant vaikų mokymo plaukti programą);
- 2026–2029 m. planuojamą nacionalinę fizinio aktyvumo programą, kuria siekiama įtraukti apie 40 000 vaikų ir 400 švietimo įstaigų;
- planus stiprinti mokinių fizinio pajėgumo stebėseną ir metodinę pagalbą mokytojams;
- žingsnius stiprinant bendruomenės balsą – sudaromą fizinio ugdymo dalyko tarybą, kuri taps platforma ekspertų ir mokytojų diskusijoms.

2. Sveikintinas geųjų praktikų (pvz., „Aktyvios mokyklos“ modelio) plėtojimas ir institucijų bendradarbiavimas, tačiau pažymėtina, kad šios iniciatyvos turi būti nuosekliai plečiamos ir prieinamos visiems vaikams.

3. Nacionalinės sveikatos tarybos pateiktos rekomendacijos dėl vaikų fizinio aktyvumo gerinimo (pridedama) sudaro svarbų ekspertinį pagrindą ir atskleidžia sisteminį problemos pobūdį. Komitetas kviečia atsakingas institucijas atsižvelgti į šias rekomendacijas formuojant ir įgyvendinant valstybės politiką, ypač stiprinant tarpsektorinį bendradarbiavimą ir orientuojantis į išmatuojamus rezultatus.

Komitetas siūlo:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1.1. inicijuoti ir įgyvendinti tarpžinybinį vaikų fizinio aktyvumo veiksmų planą, apimantį švietimo, sveikatos, sporto, infrastruktūros ir socialinę politiką, aiškiai apibrėžiant tikslus, rodiklius ir atsakomybes;

1.2. užtikrinti efektyvų institucijų bendradarbiavimą nacionaliniu ir savivaldybių lygmeniu;

1.3. siekti fizinio aktyvumo skatinimą išlaikyti kaip vieną iš valstybės strateginių prioritetų teisėkūros procesuose.

2. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai:

2.1. stiprinti fizinio aktyvumo vietą bendrojo ugdymo sistemoje, užtikrinant kokybišką ir patrauklų fizinį ugdymą;

2.2. skatinti fizinio aktyvumo integravimą į visą mokyklos dieną (aktyvios pertraukos, judrios veiklos, aktyvus atvykimas į mokyklą);

2.3. stiprinti fizinio ugdymo mokytojų kompetencijas, metodinę pagalbą ir motyvavimo mechanizmus;

2.4. atsižvelgiant į Respublikinės ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos (RIUKKPA) pateiktą siūlymą, įvertinti galimybes stiprinti fizinio aktyvumo ugdymą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose, įskaitant fizinio ugdymo specialistų įtraukimą, siekiant ankstyvame amžiuje formuoti vaikų judėjimo įpročius ir fizinį raštingumą;

2.5. toliau tobulinti mokinių fizinio pajėgumo stebėsenos sistemą, kad ji taptų vertingu įrankiu tėvams ir specialistams laiku reaguoti į vaiko sveikatos rodiklių pokyčius;

2.6. bendradarbiaujant su Sveikatos apsaugos ministerija, peržiūrėti atleidimo nuo fizinio ugdymo pamokų tvarką, skatinant vaikų įsitraukimą per pritaikytas judėjimo formas.

3. Nacionalinei sporto agentūrai:

3.1. didesnį dėmesį skirti fiziškai neaktyvių vaikų įtraukimui;

3.2. plėtoti prieinamas, neatrankines fizinio aktyvumo veiklas mokyklose ir bendruomenėse.

4. Savivaldybėms:

4.1. stiprinti švietimo, sporto ir sveikatos sektorių bendradarbiavimą;

4.2. užtikrinti fizinio aktyvumo infrastruktūros prieinamumą bendruomenėms po pamokų ir savaitgaliais, remiantis jau egzistuojančiais geraisiais pavyzdžiais (pvz., Vilniaus miesto savivaldybės praktika).

5. Mokykloms ir jų steigėjams:

5.1.kurti aktyviam judėjimui palankią mokyklos aplinką;

5.2.užtikrinti kokybiškas fizinio ugdymo sąlygas;

5.3.stiprinti mokinių motyvaciją ir fizinio aktyvumo kultūrą mokyklos bendruomenėje;

5.4.aktyviau įtraukti tėvus į fizinio aktyvumo skatinimą.

Komitetas įsipareigoja:

1. Tęsti parlamentinę kontrolę vaikų fizinio aktyvumo srityje.

2. Diskusijoje išsakytas įžvalgas naudoti rengiant tolesnes teisėkūros ir politikos iniciatyvas.

3. Siekti, kad vaikų fizinis aktyvumas būtų įtvirtintas kaip viena iš prioritetinių valstybės politikos krypčių.

Pritarta bendru sutarimu (dalyvavo 9 iš 12 Komiteto narių).

Posėdžio pirmininkė Jurgita Šukevičienė

Posėdžio sekretorė Deimantė Žegunė

Išrašas tikras
Švietimo ir mokslo komiteto biuro padėjėjas
Matas Kazlauskas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Gedimino pr. 53, 01109 Vilniaus m., Lietuva (2026-06-19 19:35:06)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Posėdžio protokolo išrašas
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-06-08 Nr. V-2026-11005
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Kopijos tikrumo patvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Matas Kazlauskas, Padėjėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-06-08 14:07:55 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-06-08 14:08:03 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EE,SK ID Solutions AS,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133, SK ID Solutions EID-Q 2024E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-31 15:43:01–2028-01-31 15:43:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-06-19 19:35:06)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-06-19 19:35:06 atspausdino Matas Kazlauskas
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-